

Palestinerne

Historie og frigjøringskamp

Peder Martin Lysestøl

med forord av Finn Sjøe

Peder Martin Lysestøl

Palestinerne

Historie og frigjøringskamp

– med nytt kapittel om perioden 1973–2009

Peder Martin Lysestøl:

Palestinerne. Historie og frigjøringskamp

April 2009 3. opplag Tidsskriftet Rødt!

1973: 1. opplag Forlaget Oktober AS

1975: 2. opplag Forlaget Oktober AS

Omslag: Tor Otto Tollefsen

Ombrekk: Erik Ness

Foto forside: Atphalix/CC

Denne utgaven av boka er et opptrykk av Lysestøls bok (2. opplag fra 1975) med nytt forord, nytt kapittel, nye bilder og kart.

Det er rettet opp skrivefeil og gjort en del språklige oppdateringer.

Satt med: Adobe Garamond Pro 11,5/15 pt og Myriad Pro

ISBN 978-82-91778-98-3

Tidsskriftet Rødt!

www.marxisme.no

roedt@marxisme.no

Innhold

Forord fra forlaget 2009	side 12
Forord av Finn Sjøe 2009	side 15
Ei viktig bok, av Tron Øgrim 1973	side 20
Hvordan boka ble til	side 23
Forord fra forfatteren 1973	side 23
For det palestinske folket.	side 24
Innledning 1973	side 24
Libanon, våren 1973.....	side 24
Hvorfor skriver vi denne boka?.....	side 24
Den norske palestinaopinionen.....	side 25
Hva handler boka om?.....	side 26
I Hva saken gjelder.....	side 28
Et helt folk fordrives fra sitt land.....	side 28
«Mine sønner skal bli fedayeens».....	side 30
«Det lovede land»	side 30
II Hva sier historia?	side 32
Vitenskap og myter.....	side 32
Det bodde folk i Palestina lenge før Abraham.....	side 32
31 erobringer	side 33
Hebreerne	side 34
Hebreere og jøder.....	side 36
Palestina var aldri «et land uten folk».....	side 37
Mohammed og araberne	side 37
Arabernes erobring.....	side 39
Korsfarerne skaper en «reint kristen stat» i Palestina	side 40
Økonomisk og kulturelt forfall	side 42
III 400 år under ottomansk herredømme	side 44
Palestina – en del av Syria.....	side 44
Det ottomanske systemet – folket plyndres av skatter	side 44
Kamp mot skatteplyndrerne	side 46
Folket splittes etter religiøse skillelinjer.....	side 47
Palestina – en del av en ottomansk nasjon?.....	side 47
Arabisk nasjonalisme	side 48
Den første trykte litteraturen – borgerlige litterære klubber.....	side 49

Det rapporteres om opprør	side 50
Politiske innrømmelser, men ingen frihet	side 51
«Fullstendig arabisk sjølstyre»	side 52
IV Imperialismens krav: De arabiske folka skal bli våre tjenerer!	side 54
Forspillet	side 54
Stormaktene sikrer sine interesser	side 55
Religiøs kolonisering	side 56
V Sionismen	side 58
Den jødiske innvandringen begynner	side 58
Jødene – syndebukker for den herskende klassen	side 59
Rike jøder får et problem	side 61
«Jødestaten»	side 63
Rotschildene	side 64
Jøder mot sosialismen	side 65
Palestina skal bli «Jødestaten»	side 66
Men sionismen var også en trussel mot jødene	side 66
VI Delingen av Stor-Syria	side 69
Sionisme eller sosialisme	side 69
England trenger flere baser	side 69
Balfour-erklæringen	side 70
Sykes-Picot-avtalen	side 72
England bygger opp sine egne arabiske ledere	side 73
Al Fatat og Al Ahd støtter England, men stiller betingelser	side 74
Frigjøringen av Stor-Syria	side 75
Palestina blir engelsk koloni	side 75
VII Det palestinske folket	side 77
Situasjonen etter første verdenskrig	side 78
«Landet av melk og honning»	side 79
Den palestinske bonden	side 80
Jødene kjøper opp jorda	side 82
Den jødiske jorda skal renses for arabere	side 83
Palestina var ikke bare landsbyer og jordbruk	side 84
Sionistene sikrer seg kontroll over industrien	side 85
Araberne blir lavtlønnsarbeidere	side 86
Histadrut – en fagbevegelse for klassesamarbeid	side 87
Forfølgelse av jødiske kommunister	side 88
Hvem hadde makten i landet?	side 89

Nazi-Tyskland skaper ny innvandrerbølge	side90
Undertrykkingen av araberne skjerpes	side91
VIII «Den politiske makt ligger i geværet» (Mao Zedong)	side 94
Araberne samler seg til kamp	side 94
Kampen rettes mot den virkelige fienden	side 95
«Den første palestinske revolusjonen»	side 96
Hvordan startet geriljakrigen og hvem sto bak?	side 97
«Streiken skal fortsette til immigrasjonen stopper»	side 100
Engelskmennene splitter enhetsfronten.	side 102
IX Kommunistene og den arabiske verden før 1948	side 104
Bakgrunn	side 104
Komintern og den arabiske nasjonen	side 104
Det palestinske kommunistpartiet	side 107
X Den arabiske verden blir «interessesfære» for USA-imperialismen	side 110
Situasjonen i verden etter andre verdenskrig(intervju med Mao Zedong)	side 110
USAs Palestina-politikk og USA-imperialismens internasjonale strategi	side 111
Oljen var grunnlaget for politikken.	side 112
Kort historikk om USA og Midtøsten-oljen.	side 113
Men folka i nord var revolusjonære	side 115
XI Sovjetunionens holdning til Palestina-spørsmålet før 1948	side 118
Hvorfor anerkjente Sovjet Israel?	side 118
Palestina og det nasjonale spørsmål	side 119
Arabernes land ble splittet – kan det forenes igjen?	side 120
Kommunistenes syn på «en jødisk stat»	side 121
XII Sionistene seirer – «en reint jødisk stat» opprettes	side 124
Hvordan var det mulig?	side 124
Verdenskrigen styrket sionistene kraftig.	side 126
Sionistisk voldspolitikkk	side 126
Foran sluttkampen	side 128
FN overtar ansvaret.	side 129
FN vil dele Palestina	side 130
XIII FNs delingsplan og det palestinske folket	side 132
Slik skulle landet deles.	side 132
FN vedtar delingsplanen.	side 133
Palestina må erobres med vold	side 134
En ulik kamp – 1947–49	side 135

Sionistenes militære strategi hadde langsiktige perspektiver	side 136
Deir Yasin-massakren	side 137
«... den mørkeste skamlett på jødenes rulleblad ...»	side 139
XIV Palestinske flyktninger	side 141
Rapport sommeren 1972	side 141
Flyktningleiren Karameh	side 142
Skole og helsevesen	side 142
Frigjøringsbevegelsen i flyktningleiren	side 144
Hos en palestinsk familie	side 145
«Fatah går inn for at vi skal gjøre tingene sammen»	side 147
Et hjemløst folk	side 147
Det finnes svake palestinere	side 148
XV Flyktninger i eget land	side 150
Hvordan lever palestinerne i staten Israel?	side 151
Loven om tilbakevending	side 152
De som ble igjen	side 152
Økonomisk og sosial apartheid	side 153
Unntakslover mot palestinerne	side 154
Situasjonen i dag – rapporter om fengsling og tortur	side 155
XVI Hvem har makten i staten Israel?	side 157
En kapitalistisk og imperialistisk stat	side 157
Arbeidsfolk bærer byrdene	side 158
XVII Den palestinske frigjøringsbevegelsen	side 160
Geriljaen organiseres	side 160
Å stole på egne krefter	side 160
Lærdommen fra Kina – folkekrigens metoder	side 161
Undergrunnsorganisasjonen	side 162
En nasjonal enhetsfront har vokst fram	side 163
XVIII «Rød august» – før Svart september av Finn Sjøe	side 165
Fra en geriljaoperasjon i Jordandalen	side 165
Husseins gode venner	side 165
Det store nei	side 166
«Rød august» – og så?	side 166
«Den som røper ...»	side 167
Underveis	side 167
Ikke et lite murfort	side 168

Kjenne fiendene, rovfuglene	side 168
Seks ganger over	side 169
En rutineoperasjon	side 169
Enhver forbereder seg på sin måte	side 170
Joda, hat føler vi – men	side 170
Å bli stukket i ryggen	side 171
Små festninger i ekspansjonens tjeneste	side 171
Ikke glansbilder av sterke krigsmenn	side 172
Gåsegang og «Douska»	side 172
En demonstrasjon – i landflyktighet	side 172
Et hvitt flagg nok?	side 173
Måne, drønn, patruljefly	side 174
To og en halv time – og over	side 174
Disse fordømte	side 175
«Det er gass»	side 176
Også denne gangen	side 176
Terror?	side 177
Fødselssmerter for ei ny tid	side 177
XIX Svart september 1970 – og etterpå	side 178
Svart september 1970	side 178
Tall som viser utviklingen av kampen	side 178
Frigjøringskampen til i dag fra Al Fatah-synspunkt (intervju med Abu Fadi)	side 179
XX Hos geriljaen våren 1973	side 183
Sterkere israelsk press på geriljabasene	side 183
Løgnpropaganda – og sannheten	side 184
På vei til Fatah-land	side 185
I geriljaens sentrum	side 186
En samtale om Norge – og om internasjonal solidaritet	side 187
Geriljabase i snø	side 188
Kompanisjefens historie	side 188
Geriljaens oppgaver	side 190
En langvarig krig	side 190
Kan vi si noe om framtida?	side 192
Til leseren	side 192
Staten Israel har åpent erklært at alle lands territorium er slagmark	side 192
Hvor går Israel?	side 193
Energikrisen	side 195

PALESTINERNE

Forsvaret av oljeinteressene knytter supermaktene nærmere sammen	side 196
Er den palestinske frigjøringsbevegelsen rustet til å møte et imperialistisk angrep?side	197
Midtøsten, et nytt Vietnam?	side 198
En amerikansk Prometheus-plan for Midtøsten er avslørt	side 199

Vedlegg:

Palestinske geriljaorganisasjoner	side 200
Hvorfor mange organisasjoner?.....	side 200
«Svart september» m.m.....	side 200
Organisasjoner i PLO	side 201

Politisk program for PLO.....	side 204
Arbeid på det palestinske plan.....	side 205
Arbeid på det jordansk-palestinske plan.....	side 206
Forbindelsene med de arabiske massene og de progressive arabiske kreftene	side 207
Forbindelsene med andre revolusjonære krefter i verden	side 209

Novemberresolusjonen	side 210
----------------------------	----------

Palestinakomiteen i Norge	side 212
---------------------------------	----------

Bibliografi	side 213
Skandinavisk språk:.....	side 213
Engelskspråklige:.....	side 213
Tidsskrifter:	side 214

Noter – kilder brukt i boka.....	side 215
----------------------------------	----------

Fortegnelse over tabeller.....	side 220
--------------------------------	----------

Etterord til 2. opplag, 1975	side 221
------------------------------------	----------

Palestinerne– dokumentasjon i bilder	side 225
--	----------

2009:

Kampen for et fritt Palestina fortsetter	side 245
Det kan ta 200 år	side 246
Libanesisk Fatah-land	side 247
Anerkjennes av FN	side 248
PLO tvinges ut av Libanon	side 249
Målet – frigjøring av hele Palestina oppgis	side 250
Et nytt opprør vokser fram	side 252
Hamas – en islamsk frigjøringsbevegelse	side 253
En avtale i tradisjonen fra kolonitida	side 256
Er en tostatsløsning mulig?	side 258

Myten om det israelske demokratiet	side 259
Det palestinske folket 2009	side 260
Palestina har verdensopinionen på sin side.....	side 262
Palestinerne – dokumentasjon i bilder	side 267

Forord fra forlaget

Vi vet det gleder mange at vi nå med tillatelse fra Oktober forlag trykker opp igjen boka til Peder Martin Lysestøl, *Palestinerne*. Da den ble utgitt første gang i 1973, var det et lite mindretall i Vesten, og ikke minst i Norge, som sa at den sionistiske staten Israel hadde okkupert Palestina. Palestinaaktivistene ble kalt antisemitter, og det ble sjelden skrevet et kritisk ord om Israels utdrivelse av det palestinerne fra sitt hjemland. Media og det politiske Norge talte kraftfullt Israels sak.

I dag er opinionen i stor grad på palestinerne side, selv om forholdene for palestinerne er verre enn noensinne. Gaza er akkurat bombet sønder og sammen, Palestina er oppdelt i bantustaner, og folket blir behandlet som de svarte under apartheidregimet i Sør-Afrika.

Denne utgava av *Palestinerne* består av den opprinnelige boka som vi ikke har foretatt innholdsmessige endringer i. Men i tillegg til forordet fra Finn Sjøe har Peder Martin Lysestøl skrevet et lengre kapittel om perioden etter 1973. Her behandler han også viktige politiske stridsspørsmål som Oslo-avtalen.

Tidsskriftet Rødt!
Erik Ness (red.)

LES OGSÅ:

Palestina - en politisk reisehåndbok av Erik Skare, Forlaget Rødt!, 2012

PALESTINERNE

Forord

Av Finn Sjøe

Året er 1970. Vi står høyt oppe i en fjellskråning i Jordandalen. Sollyset er skarpt, det svir oss i øynene. Vi har nettopp kommet ut fra et av Al Fatahs dunkle hule-systemer. «Vi» er en veslevoksen 13 år gammel gutt i slitt kakhi og en noe eldre nordmann på jakt etter sannheten om palestinerne.

«Så du det store bildet av Golda Meir der inne?» Jo, jeg bekrefter at den israelske statsministeren er på plass, lett synlig blant lange fotoserier av israelske våpen og fly.

«Hun sier at vi ikke finnes, at det ikke er noe som heter et palestinsk folk. Har du hørt det?» Jeg nikker.

Vi står der, litt tause. Ser tvers over dalen mot vest – mot det forgjettede landet. Palestina.

«Men det er jo sant at vi finnes! Hele verden skal få vite det. Kan dere hjelpe oss?»

Øynene hans gnistrer. Spontant føler jeg at denne gutten er godt drillet. Likevel virker han troverdig. Budskapet hans har forfulgt meg siden.

Snart fire tiår senere kan vi med trygg visshet si at gutten fikk rett. En hel verden har fått vite at palestinerne eksisterer. De ble trakassert og stukket i ryggen av arabiske ledere, men ga ikke opp. Og israelske makthavere fornektet at de fantes. Samtidig bekreftet makthaverne i hvert eneste militære anslag at palestinerne var en realitet. Kanskje kan det være på sin plass å minne om hva filosofen Arthur Schopenhauer en gang sa:

«Enhver sannhet passerer gjennom tre stadier før den erkjennes: Først latterliggjøres den, så motarbeides den, og så anses den som selvsagt.»

Sannheten om palestinerne befant seg i første stadium da Peder Martin Lysestøls bok kom ut i 1973. Slik var det i alle fall i Norge, i store deler av den vestlige verden for øvrig, og i Israel. Påstanden om at det fantes et palestinsk folk ble som regel møtt med hån eller latter. Når boka nå kommer ut i enda en ny og nå oppdatert utgave, er det grunn til å understreke at den første utgaven var et viktig pionerarbeid. Boka ble skapt mot nesten alle rådende vinder. Den handlet om palestinernes aller viktigste eiendom; deres eksistens.

Kanskje vil mange som ikke har opplevd dette historiske stadiet, føle at jeg tegner et naivt bilde av hvor slaget sto den gang. For var det nå egentlig så enkelt? Nei, nettopp så *vanskelig* var det. Når et helt folks eksistens og identitet blir fornek- tet, står alt på spill. For da oppstår den paradoksale situasjonen at dette folket som «ikke eksisterer», må danse i ulvens munn – i kamp for å overleve. Det var nettopp denne livsfarlige dansen palestinerne mestret. Dermed beviste de sin eksistens som folk.

Men de har sannelig blitt tvunget til å føre striden for å overleve i ei sydende heksegryte av lokale, regionale og globale konflikter. Nå er de inne i en fase hvor Israel, en av verdens aller sterkeste militærmakter, som langt på vei blir holdt i live av USA, er i ferd med å fragmentere det som er igjen av de erklærte palestinske områdene. Og det som er sterkt fragmentert, er som kjent lettere å oppløse helt og fullt. Palestinerne har fått erfare at det ikke er nok å *ha rett*. Hele deres strid viser at det ofte er en endeløs avstand mellom det å ha rett og det å *få rett* – trass i at de i dag utvilsomt befinner de seg i Schopenhauers tredje stadium. For i dag blir det ansett som selvsagt at det palestinske folket eksisterer. Snart er det «bare» den israelske makteliten som opptrer stikk motsatt – frenetisk støttet av ultra- reaksjonære krefter i Israel.

Ingen skal si at palestinerne ikke har prøvd alt for å bevege seg fra det å ha rett til det å få rett – inkludert en statsdannelse i en eller annen form. Med FN-resolu- sjoner i ryggen har de prøvd militær motstandskamp utenfra og innenfra. Noen ganger har det skjedd i overmot, andre ganger i mørk desperasjon. Noen krefter har forsøkt seg på spektakulære terroraksjoner og påførte eget folk stor skade. Palestinerne har også i tiår arbeidet langs diplomatiets veier, både åpent og skjult. De som mot slutten av 70-tallet trodde at palestinerne bare ville løsne skudd og ikke snakke med fienden, kjente lite til hva som foregikk bak lukkede dører. Det finnes utallige eksempler på diplomatiske framstøt. La meg hente fram minnet om en episode som fant sted i dette kompliserte terrenget. Den tangerer en av palestinerne aller viktigste diplomatiske prosesser.

Vi skriver 1984. Året før har tallrike palestinske styrker blitt tvunget til å for- late flere av Israels nabostater. Mange små og store nederlag har tvunget fram Yasser Arafats «eksodus» via Beirut havn. PLOs hovedkvarter er flyttet til Tunis.

Med ryggen mot veggen, men fortsatt i en slags frihet, driver Arafat og hans stab et uhyre aktivt diplomati. En bred tverrpolitisk støtte i Vest-Europa er et av de mest sentrale målene. Noen lederskikkelser i den sosialdemokratiske Internasjonalen har deltatt en stund, også norske. Trengt opp i et hjørne har Arafat og hans stab pleid store og små, viktige og mindre viktige kontakter verden rundt. Denne pleien kom også AKP(m-l) til gode – som fra første stund hadde vært aktiv i solidaritetsarbeidet i Norge.

Nå sitter Petter Bauck og jeg på Arafats kontor i en godt beskyttet betongbygning i den tunisiske hovedstaden. Vi snakker om mangt og mye. Arafat virker opplagt, ikke som en sliten byråkrat som smugtitler på klokka i håp om at møtet med delegasjonen snart er til veis ende. Tvert om, han spør og graver i mer enn en time, trass i at vi vet at mange delegasjoner venter på gangen. Så plutselig, idet vi tror at det hele er over, inviterer Arafat oss på lunsj. Dermed sitter vi sammen med et 20-talls personer ved langbordet, vis a vis Arafat. Nå slår han seg virkelig løs. Han jakter på noe.

«Vet dere hva, jeg har en følelse av at Gro Harlem Brundtland betrakter meg nærmest som et villdyr, i alle fall som en usivilisert, merkelig figur. Si meg ærlig, hva tror dere? Hva tror dere egentlig at hun mener om meg?»

En smule overrumplet svarer vi som best og så ærlig vi kan; at det hun i det siste har sagt, virker positivt. Kanskje smører vi på litt: «Det virker som hun faktisk er litt sjarmert av deg.»

Arafat brister i latter, dunker til sidemannen, snakker kjapt på arabisk, ny latter. Ikke en ironisk latter, men en lett latter som springer ut av glede og smiger. Dermed er tone og tema for resten av lunsjen slått an. Vi prøver å informere så godt vi kan om den norske politiske jungelen – hvor Arafat åpenbart synes at Arbeiderpartiet er det mest interessante dyret. En ytterst ivrig PLO-leder virker fornøyd.

Bare en uviktig episode? Ja og nei. Den fortalte oss i alle fall hvor viktig den minste kunnskap om potensielle allierte i Europa var for Arafat. Den vanskelige Oslo-avtalen, som så dagens lys i 1993, viste at PLO-ledelsen og især Arafat satte hele sin eksistens på spill i denne diplomatiske prosessen. Den en gang så ruvende lederskikkelsen endte opp i en årelang, ydmykende israelsk «husarrest». At ledere som står i spissen for militær motstandskrig også må være villige til å føre sam-

taler med fienden, burde være en del av den historiske ABC-en. Men skal diplomatiet lykkes, må det hente kraft fra motstandskampens grunnlag og støtte fra de mange. Mye tyder på at det var her Arafats livsgjerning sporet av.

Motstand eller ikke, diplomati eller ikke; palestinerne har nok en gang opplevd hvor kynisk den israelske makteliten opptrer. Krigen i Gaza blottla et felttog som var planlagt ned til nesten den minste detalj. Så lenge strategene visste at den amerikanske administrasjonen fortsatt ikke sto for fall, lot de seg ikke affisere av noe, verken av upresise raketter eller diplomati. Eller, var det likevel noe de fryktet? Noe de hadde bygd opp en taushetens mur mot? Jo visst, de fryktet krigsreporterene, nyhetene innenfra, den usminkede virkeligheten formidlet til så å si hele verden. Derfor hadde de planlagt nyhetsblokaden fra topp til tå i mer enn et halvt år. Da angrepene bølget fram, sto reporterne rundt om på høydedragene – patetisk hjelpeløse.

Ansikt til ansikt med nyhetsblokaden fikk rapportene fra de norske legene Erik Fosse og Mads Gilbert en enorm sprengkraft. At de var leger, og ikke journalister, svekket ikke budskapet, tvert om. Deres innsats krevde dessuten sivilt mot. La oss håpe at norske redaktører og journalister har lært noe – både av Israels nyhetsblokade og av de to legene. Om taushet, nøling, spede, forsiktige protester og mangel på praktisk handling blir modus operandi også neste gang det braker løs, bør den mye omtalte vaktbikkja tenke grundig gjennom sin egen erklærte presseetikk om samfunnsoppdrag – minst en gang til.

De som har fulgt Israel–Palestinastriden gjennom lang tid, er neppe særlig i tvil om at det er tre typer aktører som Israels makthavere misliker sterkt, ikke minst fordi de ikke lar seg kontrollere. Det er de aktivt undersøkende, kritiske journalistene. Det er forskere med høy integritet. Og det er solidaritetsarbeiderne som aldri gir opp.

Peder Martin Lysestøl var den mest profilerte personen i solidaritetsarbeidets første og viktige fase. Boka hans hentet, og henter nå på nytt, næring både fra den kritiske journalistikken, fra den uavhengige forskningen og fra det dedikerte solidaritetsarbeidet.

Det er ikke uten god grunn at Lundkommisjonen fant at sentrale Palestina-aktivister var blant de aller mest overvåket i Norge. Like lite tilfeldig er det at

israelske hemmelige tjenester ønsket, og fikk, store mengder personinformasjon om disse personene. Hvorfor var denne informasjonen så viktig for Israel? En viktig grunn var at solidaritetsarbeidet i Norge relativt sett har vært blant det sterkeste i Europa. Dette arbeidet har hatt noen spesielle kjennetegn: Ingenting ble gjort uten grundige undersøkelser. Videre ble det bygd opp et nært, men samtidig høyst selvstendig forhold til de palestinske lederne. Og det ble aldri satt likhetstegn mellom jøder og jødedom, og sionismen og den israelske staten. Aldri har verken primitivt eller «sofistikert» jødehat fått lov til å gro fram i den norske solidaritetsbevegelsens navn. Og slik må det fortsatt være. For ellers ender solidariteten opp både som en grotesk diskriminering av jødene og som en dypt skadelig bjørnetjeneste mot palestinerne.

Vi er tilbake i 1970, hos 13-åringen i Jordandalen: «Kan dere hjelpe oss?» Den gang sto slaget om det virkelig fantes et palestinsk folk. I dag står striden om folket skal overleve og kunne oppleve et liv i pakt med noe mer enn noen få ord i konvensjoner om menneskerett – skrevet i usynlige fotnoter. Jeg vet ikke om 13-åringen lever i dag. Uansett skal han få svar: Ja, vi skal støtte, hjelpe, opplyse. Den norske solidaritetsbevegelsen bæres oppe av utrolig mange – ikke minst av de utallige helsearbeiderne som gang på gang reiser mot sør for å gjøre en oppofrende, av og til livsfarlig jobb. I denne bevegelsen er Peder Martin Lysestøls bok et viktig bidrag. Kanskje et viktigere opplysningsskrift enn vi er klar over.

Ei viktig bok

Forord av Tron Øgrim 1973

Du bør kjenne situasjonen i Palestina. I Palestina står en av verdens sterkeste frigjøringsbevegelser mot imperialismen. Palestina er et skjæringspunkt for supermaktenes interesser. Vi kan være sikre på at i åra som kommer vil Palestina oppleve voldsomme og overraskende forandringer. Det vil også føre med seg svære forandringer i den arabiske verden, der Palestina er blitt et slags sentrum. Kanskje blir den tredje, imperialistiske verdenskrigen utløst her. Derfor bør du kjenne bakgrunnen for kampen om Palestina.

Det er nedlagt svært mye arbeid i den boka du nå holder i hendene. Lysestøl har lest, diskutert, reist, studert over en periode på mange år for å skaffe seg kunnskaper. Han har, som han sjøl sier, også fått hjelp og kritikk av andre. Så på en måte er boka et kollektivt arbeid. Vi våger å påstå at resultatet er godt. Boka er *god*, fordi den er *pålitelig*. Den gir deg et grundig og omfattende bilde av palestinerne og deres historie. Den inneholder mange opplysninger, og gode og gjennomdiskuterte analyser.

Det er fint at interessen for Palestina er stor. Men denne interessen utnyttes også av spekulanter. Smarte journalister smeller sammen et overflatisk, lettvinnt og glattslikkert produkt. Forlagsreklamen følger opp og forteller at her kommer «sannheten om Midtøsten-konflikten». Resultatet blir kanskje mer lettlest enn denne boka, som er stor og grundig. Men så blir næringsverdien også liten – slik som den er i masseprodusert snackbarmat. De lettvinnte bøkene har den feilen at de gjør deg ikke noe klokere. Du får ikke de opplysningene du virkelig trenger. Det gjelder ikke bare de borgerlige bøkene som åpent propaganderer for Israel. Noen forfattere som sier de støtter palestinerne, er dessverre ikke stort bedre. (Bra bøker finnes også: noen av dem står i bibliografien bakerst.)

Her har du boka der det står saker du virkelig *trenger å vite* om Palestina. Les den, raskt eller grundig, etter som hva du sjøl synes er best. Men sørg for at den ikke kommer bort for deg. Lån den gjerne bort. Men sørg for at du får den igjen, eller kjøp ei ny, for du *trenger* denne boka som et oppslagsverk i hylla di.

Ta den fram neste gang det kommer viktige nyheter fra Palestina, og bruk den